

YOK EDEN ŞİDDET

“Şiddet davranışını önleyebilmek için, öncelikle anne-baba, đretmen ve diğer yetişkinler, kendilerini öfke ve kızgınlık anlarında kontrol edebilmeyi başarabilmeli ve geleceğimiz olan ocuk ve gençlerin ruhsal ve fiziksel sağlıklarını dŐunerek şiddeti bir problem çözme yolu olarak görmemelidirler.”

Aer geçen gün refah seviyesi artan bir toplumda yaşıyoruz. Artık dünya köye dönüştü, ulaşılabilen yer yok. Radyolarda saat başı ajanslarla haber almıyoruz. TV ve internet aracılığı ile anında dünyanın bir ucuna uzanabiliyoruz. Sağlık sorunumuz olduğunda, pek çok yerde her branşta uzman doktor bulabiliyor ve muayene olabiliyoruz. Pek çoğumuzun özel arabası var. Otobüs fiyatına uçak biletleri bulup seyahat da edebiliyoruz. Bugün her ilde üniversite var. Az bir gayretle istediğimiz bölümde okuyabiliyoruz.

Dün hayal edemediğimiz şeyler bugün gerçek olmuş durumdadır. O halde kendimizi bir tür dünya cennetinde görerek, mutlu ve huzurlu, ruhen sağlıklı hissetmemiz gerekmez mi?

Peki, öyle mi? Değilse neden?

Kazandıklarımız bunlar, peki ya kaybettiklerimiz ne-

ler? Dün ne vardı da bunca gelişmişliğimize rağmen, bugün daha bir mutsuz hissediyoruz kendimizi?

Dün Ne Vardı Bugünden İyi Olan?

- Kalabalık aileler

- Akrabalıklar
- Komşuluklar
- Sevgiye ve paylaşmaya dayalı dostluklar ve insan ilişkileri
  - Pek çok sahibi olan çocuklar
  - Pek çok evladı ve yakını olan yaşlı anne-babalar
  - Ve daha nice güçlü insan ilişkileri
  - Yani tüm acılara ve çaresizliklere karşı bizi dayanıklı ve güçlü kılan, insan olmanın anlamını ve güzelliğini

hissettiren sevgiye dayalı insan ilişkileri vardı.

Bugün Ne Var Bizi Mutsuz Eden?

- Yer yer çekirdek bile denilemeyecek aileler
- Birbirini tanımayan ak-

“Davranışlarında şiddet gösteren çocuklara karşı, okul idaresi ve öğretmenlerin, ortak ve uygun bir tavır sergilemesi ve aile ile işbirliği yapması yoluyla, çocuğun kendine çekidüzen vermesi sağlanabilir.”

- rabalar ve komşular
  - Menfaate dayalı çıkar ilişkileri
  - Kimsesizlik duygusu yaşayan ve terk edilen çocuklar
  - Kimsesizlik duygusu yaşayan ve terk edilen yaşlılar
  - Eskiye göre gittikçe azalan görünür çaresizlikler ve artan refah seviyesine rağmen içimizi acıtan yalnızlık-yalıtılmışlık, kimsesizlik ve dostsuzluğun merkezini oluşturduğu yeryüzü cenneti.

Ve Geldiğimiz Yer

- Gittikçe artan toplumsal cinnet halimiz
- Kontrolsüz öfkelerimiz
- Stres ve kaygılarımız
- Bitmek tükenmek bilmez sorunlarımız
- İki de bir yakalandığımız depresyonlarımız
- Şiddete meyilli kişiliklerimiz
- Ve sevgi toplumu iken şiddet toplumuna doğru yol almamız...

le gösterilerek, onlara kendileri gibi düşünmeyen ve yaşamayan insanlarla da bir arada ve dayanışma içinde yaşanabileceği gösterilmeli ve bu düzlemdeki kabiliyetlerini geliştirmeleri sağlanmalıdır.

Çocuklar problem çözerken şiddete yöneldiklerinde, ebeveyn veya eğitimciler, uygun tavır sergileyerek onlara problemi mâkul bir yolla çözmelerini gösterebilirler. Burada çocuklara ve gençlere, şiddet uygulaya-

olan anlamsızlık duygusu, alkol ve uyuşturucu kullanımı vb. çeşitli sosyo-psikolojik faktörler çözümlenerek onlara yardımcı olunmalıdır.

Davranışlarında şiddet gösteren çocuklara karşı, okul idaresi ve öğretmenlerin, ortak ve uygun bir tavır sergilemesi ve aile ile işbirliği yapması yoluyla, çocuğun kendine çekidüzen vermesi sağlanabilir.

Çocukların yaralayıcı ve öldürücü âlet taşıyarak okula gelmelerine izin verilmemesi, buna rağmen ısrarla bu tür âletler taşıyan çocuklara rehberlik servisi aracılığıyla gerekli yardım ve müdahaleler gerçekleştirilmelidir. Şiddet sergileyen çocuklara anında müdahale edilerek, olayın büyümesi engellenebilir. Bunu yaparken de, onu katı bir şekilde cezalandırarak ve dışlayarak ondaki öfke ve düşmanlık duygularını pekiştirmemeliyiz. Aksine çoğunlukla sevgisizlik ve ilgisizliğe bağlı olarak gelişen şiddet davranışlarının çözümünün sevgi ve ilgi olduğunu unutmamalıyız.

Şiddete uğrayan çocukların yardım almak için rahat ulaşabilecekleri rehberlik servisleri kurulmalı ve yaygın hâle getirilmelidir.

Çocuk ve gençlere benimseyebilecekleri iyi modeller sunulabilir.

Okullarda çocukların ders başarısı belli seviyelerde tutu-

“Bütün bu çözüm önerilerini gerçekleştirebilmek için uygulanabilir projelere ihtiyaç vardır. Bu bağlamda üniversiteler ve devletin diğer kurumları aracılığı ile pek çok açıdan şiddetle ilgili araştırmalar yapıлып, uygulanabilir projeler geliştirilmelidir.”

Şiddeti Önlemeye Dönük Öneriler

Şiddet davranışını önleyebilmek için, öncelikle anne-baba, öğretmen ve diğer yetişkinler, kendilerini öfke ve kızgınlık anlarında kontrol edebilmeyi başarabilmeli ve geleceğimiz olan çocuk ve gençlerin ruhsal ve fiziksel sağlıklarını düşünerek şiddeti bir problem çözme yolu olarak görmemelidirler. Bu çerçevede, şiddet uygulayarak eğitim vermeye çalışan öğretmenlerin bu davranışları asla meşru görülüp onaylanmamalı ve gerekli uyarılar yapılmalıdır.

Çocuklara kendilerini nasıl ifade edebilecekleri örnekleriy-

rak bir problemi çözmeye çalışmanın, ancak yeni bir problemi beraberinde getireceği kavratılmalıdır. Yani çocuklar ve gençler şunu iyi idrak etmelidirler. Şiddet, bir problem çözme yöntemi olarak, problemi problemle çözme davranışıdır. Yani şiddetle düzeltilmeye çalışılan problemler, insanı içinden çıkılmaz bir labirente götürür.

Buna rağmen şiddet uygulama yatkınlığı olan öğrenciler için psikolojik destek çalışmaları yapılmalıdır. Onların şiddet uygulama istek ve eğilimlerinin gerisinde var olabilecek nedenler üzerinde durulmalıdır. Örneğin yetişme tarzı, çeşitli nedenlerle gelişebilecek

larak, onlara yaşlarına ve ilgi alanlarına uygun sorumluluklar verilmelidir. Böylece ilgi duyduğu konudaki başarısı ve kendini gösterebilmesi, çocuğa “ben de varım” duygusunu yaşatacak ve şiddet uygulama zemini yok edebilecektir.

Ayrıca okullardaki eğitim anlayışının, şiddeti destekleyip desteklemediği konusunda araştırmalar yapılmalı ve eğitim anlayışımız buna göre yeniden şekillendirilmelidir.

Televizyon yayıncıları, sorumlu davranmalı ve son yıllarda sık rastladığımız şiddete başvuran kahraman tiplerelelerinin olduğu film vb. yapımları yayınlama konusunda daha hassas davranmalıdırlar. Ken-

di değerlerimizin güçlenmesine yönelik yapımlara ağırlık vermelidirler.

Anne-babalar, çocukların gelişigüzel bilgisayar kullanımını ve televizyon seyretmelerini değil, birlikte ve dikkatli bir şekilde bu teknolojik imkânlardan yararlanmalarını sağlamalıdırlar. Özellikle bilgisayar oyunlarının çoğu şiddete dayalı olduğu için, şiddete yatkınlığı olan çocuk ve gençler, başka ilgi alanlarında uğraş vermeye teşvik edilip desteklenerek bu eğilimleri başka yönlere ve verimli hale getirilebilir.

Şiddete bulaşmış gençleri, toplumdan dışlamadan tekrar kazanmak ve vicdan meka-

nizmalarının çalışmasına yardımcı olmak; anne-babaların, eğitimcilerin, uzmanların, kısacası bütün toplumun vazifesidir. Bu anlamda, sevgi ve kardeşliğe dayalı toplumsal yapımızın oluşmasında önemli bir rolü olan dinimizdeki değerlerin gençlere aktarılması, bu tür problemleri önemli seviyede azaltacaktır.

Bütün bu çözüm önerilerini gerçekleştirebilmek için uygulanabilir projelere ihtiyaç vardır. Bu bağlamda üniversiteler ve devletin diğer kurumları aracılığı ile pek çok açıdan şiddetle ilgili araştırmalar yapıp, uygulanabilir projeler geliştirilmelidir.

*Doç. Dr.